

Kóris Rita

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar
Nemzetközi és Politikatudományi Intézet

Interkulturális és szaknyelvi kompetenciák fejlesztése a gyakorlatban A Soliya Global Connect Program tapasztalatai

<https://doi.org/10.48040/PL.2020.5>

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem nemzetközi tanulmányok szakos hallgatói a 2018/19. tanév tavaszi félévében a nemzetközi kapcsolatok szaknyelvi kurzus keretében részt vettek a Soliya Global Connect Programban, amely egy világszerte közel 2000 egyetemi hallgató részvételével megvalósuló, 8 héten át tartó online kurzus. A program során a hallgatók vegyes nemzetközi teamekben, virtuális osztálytermekben tanulnak és minden héten adott tematika szerint haladva különböző témákat vitatnak meg angol nyelven. A 8 hét alatt a hallgatók egyéni és csoportos feladatokat is kapnak; lehetőségük van érvelni, vitatkozni, egymás véleményét meghallgatva különböző szempontokat és szemléleteket, különböző kultúrákat megismerni. A tanulmány célja, hogy ismertesse a programban való részvétel előkészületeinek és lebonyolításának tapasztalatait annak érdekében, hogy elősegítse más intézményekben is hasonló nemzetközi programok alkalmazását a szaknyelvi órák keretein belül. A program részletes bemutatásán túl, a tanulmány összegzi a programban való részvétel eredményeit (diákok magas motivációja, a külföldi diákokkal való aktív kommunikáció, globális csapatmunka, különböző kulturális különbségek felismerése, interkulturális kompetenciák aktív fejlesztése, szakmai kommunikáció és szaknyelvi kompetenciák fejlesztése a gyakorlatban), illetve a programmal járó kihívásokat (különböző időzónák kezelése, kulturális különbségekből eredő kihívások, technikai problémák, kommunikációs nehézségek, értékelés).

Kulcsszavak: interkulturális kommunikáció, online tanulás, Soliya Global Connect Program, szaknyelvi kompetenciák fejlesztése, virtuális osztályterem

Bevezetés

A 21. századi globális világ kihívásai a felsőoktatást is jelentősen átformálják; egyre inkább előtérbe kerül az oktatás nemzetközi jellegének erősítése, az oktatás minél szélesebb körű nemzetköziesítése. Egyre több olyan oktatási módszer, újítás, digitális technológia és eszköz épül be a felsőoktatás gyakorlatába, amely a szaktárgyi tudás elmélyítése mellett lehetővé teszi a 21. századi kulcskompetenciák elsajátítását, növelve ezzel a hallgatók globális munkaerőpiacon való foglalkoztathatóságát (European Commission, 2013, 2017; World Economic Forum, 2016). Fontos cél, hogy a következő generáció rendelkezzen azzal a tudással, attitűddel, valamint azokkal a készségekkel, képességekkel, amelyekre szükségük lesz a globális munkaerőpiacra való sikeres

kilépéshez. A digitális technológia által támogatott nemzetközi oktatási programok, az online térben megvalósuló tudásmegosztás és virtuális csereprogramok jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy minél több hallgató szerezzon nemzetközi felsőoktatási tapasztalatot és gyakorlatban is megtanuljon a globális kihívásokkal magabiztosan szembenézni. Az ilyen jellegű oktatási programok jelentősen hozzájárulnak többek között a különböző kultúrák közötti kapcsolatok megértéséhez, elmélyítéséhez, a hallgatók interkulturális, valamint szaknyelvi kompetenciáinak fejlesztéséhez is (Belz, 2003; O'Dowd, 2018).

Egyre több hazai (Fajt, 2019; Huszár – Wiesenmayer, 2018; Kóris, 2019a; Koris et al., 2020; Loch – Pál, 2018; Török – Ugrai, 2019) és nemzetközi (Álvarez-Mayo et al., 2017; Guth – Helm, 2010; Helm, 2015; Milhauser – Rahschulte, 2010; O'Dowd – Lewis, 2016) kezdeményezésről, intézményi jó gyakorlatról olvashatunk, amelyek a fenti célok eléréséhez nagy mértékben hozzásegítik a hallgatókat és sikerrel felelnek meg a felsőoktatás legújabb törekvéseinek. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Nemzetközi és Politikatudományi Intézetében már évek óta alkalmazunk az angol szaknyelvi kurzusok oktatásában nemzetközi együttműködési projekteket, nemzetköziesítési jó gyakorlatokat (Kóris, 2019a; Kóris, 2019b; Kóris et al., 2019; Koris et al., 2020). A Soliya Global Connect programban először a 2018/19-es tanév tavaszi félévében vettünk részt. Jelen tanulmány célja egyfelől, hogy részletesen bemutassa a Soliya Global Connect programot, amelyhez nemzetközi tanulmányok szakos hallgatók egy csoportja nemzetközi kapcsolatok szaknyelvi kurzus keretében csatlakozott; másrészt, kitérjen a programban való részvétel eredményeire és kihívásaira. A tanulmány részletesen ismerteti a program előkészületeinek és lebonyolításának tapasztalatait különös tekintettel a szaknyelvi kompetenciák fejlesztésének kérdéseire.

A Soliya Global Connect Program bemutatása

A Soliya Global Connect Program¹ egy 8 héten át tartó angol nyelvű online interkulturális oktatási program, amelyben világszerte közel 70 felsőoktatási intézményből körülbelül 2000 egyetemi hallgató vesz részt egy adott félévben. A Global Connect Program az egyetemi tantervekbe integrálva egyedülálló lehetőséget kínál a hallgatóknak a világ szociopolitikai sokszínűségének mélyebb megértésére, valamint olyan 21. századi készségek fejlesztésére, mint a kritikus gondolkodás, az interkulturális kommunikáció, vagy a digitális kompetenciák. A program különböző tudományágakba (pl. politikatudomány, szociológia, médiatudomány és kommunikáció, nemzetközi kapcsolatok, környezetvédelem, hittudomány) is beilleszthető. 2003 óta a Connect Programban világszerte 30 ország 222 egyeteme vett részt (soliya.net).

A 8 hét során a hallgatók 8-10 fős vegyes nemzetközi teamekben, virtuális osztálytermekben tanulnak és egy webkonferencia-alkalmazáson keresztül

---

¹ <https://www.soliya.net/>

minden héten adott tematika szerint haladva különböző témákat vitatnak meg angol nyelven egy vagy két facilitátor segítségével. A virtuális csoportok megadott globális szociopolitikai témakörökből választhatják ki az őket legjobban érdeklő témákat, amelyekkel azután a csoport mélyebben is foglalkozik a heti közös online órák alkalmával. A program során a hallgatók egyéni és csoportos feladatokat is kapnak; lehetőségük van érvelni, vitatkozni, egymás véleményét meghallgatva eltérő szempontokat és szemléleteket, megközelítéseket megismerni. Az irányított online beszélgetések célja egy olyan konstruktív tanulási környezet megteremtése, amelyben a diákok nemzeti, kulturális, társadalmi, vallási és ideológiai határokon átnyúlóan szabadon és nyíltan tudnak adott témákról véleményt nyilvánítani, kritikusan érvelni. Ily módon fejlődik a mások elfogadására való érzékenységük, megtanulnak aktívan hallgatni, nemzetközi diáktársaikra odafigyelni, valamint a csoportban való interakció során lehetőségük van az interkulturális kommunikációs készségeiket fejleszteni.

A programban való részvétel a Soliya és a partneregyetem közötti szándéknyilatkozat (*Memorandum of Understanding*) aláírásával valósul meg, amelyben rögzítésre kerül a program típusa, időtartama, az egyetemi kurzus megnevezése, a részt vevő diákok körülbelüli létszáma, a Soliya és az oktató által vállalt feladatok, a szükséges technikai háttér biztosításának, illetve a személyes adatok kezelésének feltételei. A programban való részvétel a 2018/19-es tanévben az Erasmus+ Virtual Exchange projekt keretében az európai uniós országok felsőoktatási intézményei számára ingyenes volt. A szándéknyilatkozat aláírása után a program indulása előtt egy-két hónappal elkezdődik a program szervezése és előkészítése, amelyben az oktató is részt vesz. A programmal kapcsolatos tevékenységek és feladatok áttekintését az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat. A Global Connect Program ütemezése, tevékenységek, feladatok

Idősáv	Online tevékenységek, feladatok	Szemináriumi órák
Program kezdete előtt kb. 1 hónappal	Hallgatók regisztrációja, lehetséges részvételi időpontok megadása Technikai tesztek elvégzése Hallgatók csoport- és időbeosztása	Hallgatók írásbeli és szóbeli tájékoztatása, orientációs óra, program-megbeszélés Esetleges problémák kezelése
8 hetes program	Heti 1x2 óra online csoportos alkalom Bemutatkozás, ismerkedés Globális szocio-politikai témák megbeszélése Háttér olvasmányok feldolgozása, megbeszélése Interjú projekt megvalósítása, tapasztalatok megbeszélése Beadandó házi dolgozat elkészítése	Kéthetente 1x2óra szemináriumi óra Csoportdinamika, esetleges problémák kezelése Témaválasztás megbeszélése Háttérolvasmányok megbeszélése Interjúkészítés tapasztalatai Szaknyelvi támogatás

Program befejezése után	Online értékelés (hallgatók értékelik a programot; facilitátorok értékelik a hallgatók munkáját)	Program tapasztalatainak közös megbeszélése, kiértékelése
-------------------------	--	---

A program kezdete előtt 1 hónappal, ami nagyjából egybeesik az egyetemi őszi vagy tavaszi félév kezdetével, minden egyetemi oktató megkapja a program részletes tájékoztatóját (*Implementation manual*), egy orientációs oktatóvideót (*Orientation video*), valamint a diákoknak szóló információs csomagot (*Student information package*). Az *Implementation manual* a program előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos, az oktató számára szükséges összes aktuális információt tartalmazza, beleértve a program célját, részletes leírását, tematikáját, félévi ütemezését pontos dátumokkal és határidőkkel, a hallgatók által elvégzendő otthoni egyéni és csoportos online feladatok leírását heti lebontásban, a beadandó feladatokat és az azokhoz rendelt határidőket, a hallgatókról kapott értékelések és visszajelzések formáit. Ezen felül az oktatói segédlet számos ajánlást fogalmaz meg az oktató számára arra vonatkozólag, hogy hogyan segítse a hallgatók féléves munkáját, hogyan integrálja a programot az egyetemi kurzusba, hogyan egészítse ki a programot ahhoz kapcsolódó osztálytermi beszélgetésekkel, konkrét ötleteket és feladatokat ajánl, amelyek felhasználhatóak a csoportos kontaktórák során. A segédlet pontosan leírja a program kötelező és választható elemeit, meghatározza a program teljesítéséhez szükséges minimumkövetelményeket, segítséget nyújt a hallgatók motiválásához. A diákoknak szóló információs csomag a diákok számára szükséges összes azon információt tartalmazza, amely a program sikeres teljesítéséhez szükséges (célok, programleírás, tematika, feladatok, határidők, szükséges időráfordítás, program teljesítésének követelményei, technikai és adminisztratív segítségnyújtás).

Az oktató feladata a hallgatók írásbeli és szóbeli tájékoztatása, minden szükséges dokumentum és információ előzetes megküldése. Az egyetemi kurzus első hetében az oktató tart egy ún. orientációs órát, amely során a diákok megnézik a programról szóló oktató videót, valamint részletesen megismerik a programot, az előttük álló feladatokat, a programba való regisztráció menetét, sikeres teljesítésének feltételeit, valamint azt is, hogy bármilyen felmerülő probléma, kérdés esetén kihez tudnak fordulni. Ezután a hallgatók egyénileg regisztrálnak a Soliya online felületén, ahol belépve ki tudják választani azokat az időpontokat, amelyek számukra megfelelőek az online órák látogatására. Az online órát vagy saját otthoni számítógépről, vagy az egyetem számítógépeiről tudják látogatni. A videokonferencia-platfomhoz való csatlakozáshoz probléma esetén a Soliya technikai csapata folyamatosan segítséget nyújt. A program indulása előtt minden hallgató megkapja az órarendjét és virtuális osztálytermének a helyét, ahova a 8 hét alatt az adott időpontban be kell lépnie. A csoportok kialakításánál elsődleges szempont, hogy minél sokszínűbb csoportok jöjjenek létre a lehető legtöbbféle nemzetiségű, kultúrájú hallgatók

résztvételével. A szervezők figyelnek arra, hogy lehetőség szerint ugyanazon országból két hallgatónál több ne kerüljön ugyanabba a tanulócsoporthba.

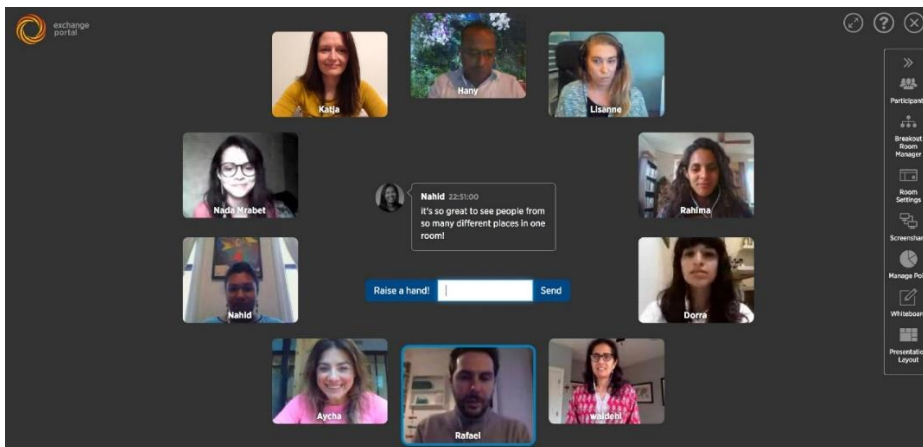
A program során minden héten ugyanabban az időpontban találkoznak az egy csoportba osztott hallgatók egy kétórás csoportos videokonferencia foglalkozás keretében, amelyen az oktató nem vesz részt. A foglalkozásokat egy vagy két Soliya által képzett facilitátor vezeti, akik biztosítják az órára tervezett tematika betartását, valamint ügyelnek arra, hogy minden hallgató egyformán vehessen részt a beszélgetésekben. Ők felelnek azért, hogy a minden órára kitűzött célokat a csoport teljesítse. A Soliya által kifejlesztett videokonferencia-platform és alkalmazás bármilyen eszközről (pl. számítógép, laptop, tablet, okostelefon) elérhető, nincs szükség semmilyen program telepítésére, csupán egy internetes böngésző alkalmazásnak kell futnia az eszközön. Mivel az online órákon a hallgatók a Soliya videokonferencia-platformon keresztül valós időben láthatják és hallhatják társaikat (1. kép), ezért szükséges, hogy a számítógép vagy mobilkészíték rendelkezzen beépített kamerával és mikrofonnal. A tisztább és jól érthetőbb kommunikáció érdekében ajánlott egy olyan fejhallgató használata, amely kiszűri az esetleges háttérzajokat.

Az online foglalkozások célja, hogy minden hallgató aktívan részt vehessen a csoporttagok közötti együttműködésen alapuló tanulási folyamatban. Ehhez elengedhetetlen, hogy először megismerjék egymást és minden csoport ki tudjon alakítani egy konstruktív, empátián alapuló, egymást elfogadó tanulási környezetet. Ebben nagyon nagy szerepe van egyrészt a csoport facilitátorainak, akik megbeszélik a csoporttagokkal az online órákra vonatkozó szabályokat, viselkedési és kommunikációs normákat; másrészt az oktatónak, aki a háttérben osztálytermi órák keretében megvalósuló irányított beszélgetések során tudja segíteni a hallgatókat. Az online foglalkozásokkal párhuzamosan kétheti rendszerességgel a hallgatók szemináriumi órák keretében személyesen is találkoznak az oktatóval és a csoporttársaikkal. Ezeknek az óráknak az elsődleges célja a program feladatainak közös előkészítése, megbeszélése, valamint a már elvégzett feladatok tapasztalatainak megosztása. Az órán lehetőség van a program során felmerülő csoportdinamikai, valamint szaknyelvi és tantárgyi tartalmak feldolgozásából eredő kérdések és esetleges problémák kezelésére is.

Annak érdekében, hogy a párhuzamosan folyó virtuális osztálytermekben nagyjából egységes tematika szerint haladjanak a csoportok, számos olyan témával foglalkoznak, amelyek minden csoport számára egységesek. Ugyanakkor arra is van lehetőség, hogy egy-egy csoport maga válassza ki és saját érdeklődésének megfelelően tesztre szabja a programot. Az első online alkalmak egyikén minden csoport megvitatja, hogy számukra mi a legégetőbb globális és társadalmi kihívás a világban, amellyel úgy érzik, hogy feltétlenül foglalkozniuk kell, és amelyre a világ vezetőinek is megoldásokat kell találnia. Ehhez segítségül előzetesen kapnak pár rövid cikket, tanulmányt, amelyeket feldolgozva könnyebben és hatékonyabban meg tudják vitatni a globális kihívásokat. Mivel ez csoportonként eltérő lehet, így minden egyes csoport kissé eltérő utat jár be az

adott csoportba tartozó hallgatók érdeklődési területe és a választott globális és társadalmi kihívások közös elemzése alapján. A gyakran megvitatott témakörök között az alábbiak szoktak szerepelni: eltérő kultúrák, hagyományok; az oktatás helyzete; környezetvédelem; nők és férfiak szerepe a társadalomban; fegyveres konfliktusok; migráció; sztereotípiák; média szerepe; vallás (Soliya Implementation Manual, 2019). Az online órákra való felkészülés átlagosan heti fél-egy órát jelent attól függően, hogy a hallgatók az adott témához kapcsolódó ismeretei mennyire alaposak.

1. kép. Élő videokonferencia óra a Global Connect Program virtuális osztálytermében²

A hallgatóknak a kiválasztott témakörhöz kapcsolódóan közösen meg kell határozniuk azt a pár kulcskérdést, amire a program során válaszokat szeretnének találni. Ezeket a kérdéseket aztán minden résztvevő felteszi a saját országában egy választott interjúalanynak, kikéri az adott témához kapcsolódóan a véleményét, esetleges javaslatait. A hallgatók által összegyűjtött válaszokat, véleményeket és javaslatokat a következő alkalmon összevetik, elemzik és megvitatják. A részt vevő hallgatók számára a program egyik legérdekesebb mozzanata az, amikor szembesülnek azzal, hogy a világ eltérő pontjain élő társaik mennyire máshogy látják, máshogy értékelik ugyanazokat a problémákat. Az utolsó alkalmon a csoportok azt vitatják meg, hogy ők egyénileg vagy csoportosan mit tehetnek azért, hogy a világ globális kihívásaira, problémáira megoldásokat találjanak. A hallgatók megoszthatják egymással jövőbeli elképzeléseiket, együtt ötletelnek arról, hogyan tehetik jobba és elfogadóbbá világunkat. A program végeztével minden hallgatónak egy 2-3 oldalas reflexiót kell írnia a program tapasztalatairól: értékelnie kell saját és a csoportja munkáját, valamint leírnia, hogy véleménye szerint mit tanult, mivel gazdagodott a programban való részvétel után. Az utolsó szemináriumi órán sor kerül a program

² Soliya Inc. engedélyével

tapasztalatainak közös megbeszélésére és kiértékelésére; a hallgatók visszajelzést adhatnak, elmondhatják a programmal kapcsolatos véleményüket, javaslataikat.

A diákok órai részvételéről heti jelentés készül, munkájukról és készségfejlődésükről részletes értékelést kapnak a program végén. Az oktatók szintén heti visszajelzést kapnak csoportjaik tevékenységéről, az elvégzett feladatokról. Ahhoz, hogy a hallgatók a programot teljesíteni tudják, legalább 6 alkalommal részt kell venniük online órán, valamint az összes csoportos és egyéni feladatot el kell végezniük. A hallgatók reflexióit az oktatók saját szempontjaik alapján értékelik és eldönthetik, hogy milyen mértékben számítják bele a tantárgy érdemjegyébe. Az, hogy a hallgatók milyen feltételekkel tudják teljesíteni az egyetemi kurzust, illetve milyen mértékben számítják bele a programot a kurzus kreditjeibe, az az oktatók egyéni hatáskörébe tartozik. Minden hallgató, aki sikeresen teljesítette a Global Connect Programot egy azt igazoló, elismerő oklevélnek számító ún. digitális kitűzött (*digital badge*) kap, amely hozzáférhető online önéletrajzhoz, közösségi médiaprofilhoz, vagy kinyomtatható.

A program tapasztalatai

A programot 21 hallgatóból egy fő kivételével mindenki sikeresen teljesítette. A program tapasztalatait a részvétel és a lebonyolítás során gyűjtött oktatói megfigyelések, a hallgatók folyamatos visszajelzései, valamint a hallgatókkal folytatott beszélgetések alapján összegzem. A program alatt a kétheti szemináriumi órák keretében folyamatosan kértem visszajelzést a diákoktól, a program végén a szaknyelvi kurzus utolsó szemináriumi óráján pedig egy irányított beszélgetés keretében elmondták a hallgatók a programmal kapcsolatos tapasztalataikat, megosztották a program számukra kihívást, nehézséget jelentő pontjait, ezeknek a helyzeteknek a megoldását, valamint összegezték azokat a készségeket és kompetenciákat, amelyeket véleményük szerint fejleszteni tudtak a programban való részvétel során.

Eredmények

A hallgatói visszajelzések alapján elmondható, hogy a részt vevő diákok motivációja magas volt; szívesen és aktívan vettek részt az online órákon. Szerintük egy mai egyetemistának több lehetősége van az angol nyelvet használni a tanulmányok, munkatapasztalatok vagy szabadidős tevékenységek során, távoli országok diákjaival globális témákról konstruktívan vitatkozni, beszélgetni nemigen van lehetőségük. A magyar diákokat 15 különböző csoportba osztották és olyan különböző nemzetiségű európai (olasz, francia, lengyel) és Európán kívüli (marokkói, török, egyiptomi, tunéziai, amerikai, kuvaiti, líbiai, iraki, pakisztáni) fiatalokkal kerültek kapcsolatba, akikkel

egyébként nem feltétlenül tudnának találkozni és megismerkedni. A csoporttagok között aktív interkulturális kommunikáció alakult ki; sokat tanultak egymás országaról, kultúrájáról, látásmódjáról. Volt olyan csoport, ahol annyira jól működött a csoportdinamika, hogy a program végén néhányan továbbra is kapcsolatban maradtak.

A hallgatók szerint egy ilyen program egyedülálló lehetőséget nyújt a hallgatóknak, hogy széleskörű ismereteket és maradandó tapasztalatokat szerezzenek, miközben lehetőséget kapnak olyan 21. századi készségek fejlesztésére is, amelyekre később a valós életben, a munka világában is szükségük lesz. A hallgatók úgy gondolták, hogy fejlődött az együttműködési- és kommunikációs készségük, elfogadóbbnak és kulturálisan, szociálisan is érzékenyebbnek tartották magukat a program végeztével. A résztvevők kipróbálhatták és megtapasztalhatták, hogy milyen multikulturális közegben, globális *team*-ekben dolgozni. Esetleges sztereotípiáikat ledöntve megtanulták, hogyan kommunikáljanak egyenrangú félként a világ különböző pontjain élő diáktársaikkal.

Mivel a magyar hallgatók nemzetközi kapcsolatok szaknyelvi kurzus keretében vettek részt a programban, ezért elsődleges cél volt a diákok angol szaknyelvi kompetenciájának fejlesztése. A program előkészítése és lebonyolítása során végig az angol nyelvet használták, legintenzívebben a program 8 hetes intervalluma alatt, amikor heti rendszerességgel kellett angol nyelven online órákat látogatniuk. A hallgatók véleménye szerint a programban való részvétellel megnőtt a szaknyelvhasználatuk intenzitása: nemcsak az online foglalkozásokon kellett angol nyelven kommunikálniuk, hanem ezekre felkészülve angol nyelvű háttéranyagokat, cikkeket, tanulmányokat kellett feldolgozniuk. A program végső beadandó reflexióját is angol nyelven kellett megírniuk, amelynek tartalmaznia kellett a szaknyelvi kommunikáció írásbeli elemeit; a megvitatott témákról, eredményekről formális stílusban kellett összegzést írniuk. Mivel a résztvevő magyar hallgatók szinte kivétel nélkül felsőfokú angol nyelvvizsgával rendelkeztek, ezért számukra a nyelvi fejlődés grammatikai szinten nem annyira volt kézzelfogható, inkább pragmatikai és terminológiai szinten észleltek pozitív változást. A diákok elmondása szerint egy-két hét után már magabiztosabban kezdték el használni a korábban elsajátított nemzetközi kapcsolatok szakszókincset. Úgy érezték, hogy a sok esetben passzív szakmai szókincsük a program végére beépült az aktív nyelvhasználatukba. Több hallgató kiemelte, hogy a projekt elvégzése után a megszerzett tapasztalatok birtokában nagyobb önbizalommal, hatékonyabban tudnak majd angol nyelven digitális térben kommunikálni.

Kihívások

A hallgatók által talán legtöbbször emlegetett kihívások, amelyeket azonnal kezelniük kellett, a technikai problémák voltak. A Soliya által működtetett videokonferencia-plattform könnyen kezelhető és felhasználóbarát, azonban sok esetben jelentett problémát a hallgatók saját eszközeinek a használata és az esetleges technikai összeférhetetlenségek kiküszöbölése. A program indulása előtt minden hallgatónak, aki saját eszközét használta az online órák látogatására, el kellett végeznie egy gyors technikai tesztet annak érdekében, hogy az eszköz megfelelően tudja kezelni a Soliya alkalmazásokat. Amennyiben bármilyen technikai problémába ütköztek, rendelkezésükre állt egy Soliya technikai segítségnyújtó csapat, akik minden esetben technikai támogatást nyújtottak a résztvevőknek. Sajnos ezt a kezdeti ellenőrző tesztet nem minden hallgató vette komolyan, ezért az első héten több problémájuk is adódott és voltak olyan diákok is, akik az első online órán technikai probléma miatt nem tudtak részt venni. Érdekes tehát a hallgatók figyelmét is felhívni az előzetes technikai teszt elvégzésének fontosságára.

Ami a program időzítését illeti, a 8 hetes intervallum pontosan illeszkedik a magyarországi egyetemek őszi és tavaszi félévének általános rendjéhez, vagyis a program kezdete és vége beleilleszthető az egyetemi félévbe. Az őszi félévben körülbelül október elejétől november végéig tart a program, a tavaszi félévben körülbelül március elejétől április végéig. Amennyiben a 8 hetes időszakba belesik ünnep vagy tanítási szünet, értesíteni kell a Soliya koordinátort a magyar hallgatók igazolt távolmaradásáról. A hallgatók magas motivációját mutatja az a megfigyelhető tendencia is, hogy a magyar hallgatók a tavaszi szünetre vagy ünnepnapra eső online órán is ugyanúgy megjelentek.

A diákok heti órabeosztását, az órák ütemezését, valamint az időzónák áthidalását teljes mértékben átvállalja és elvégzi a Soliya szakember csapata. Egyedüli problémát a közép-európai időzónában történő óraátállítás okozott, ami épp a 8 hetes intervallumba esett. Minden hallgató a program elején megkapja a virtuális óráinak időpontját és napját, greenwichi idő szerint. Az óraátállítás után az órák magyarországi idő szerinti ideje változott, ezért a hallgatóknak attól a héttől kezdve új időpontban (egy órával előbb vagy később) kellett megjelennie az órákon. Az óraátállítás kérdését is érdemes a kezdeti orientációs időszakban részletesen tisztázni a hallgatókkal annak érdekében, hogy elkerüljük a későbbi esetleges félreértéseket és zökkenőmentes legyen a program lebonyolítása.

Mivel a tanulói csoportok összetétele véletlenszerű volt, a csoportban kialakult légkör, egymás közötti összhang nagymértékben függött a csoporttagok programhoz való hozzáállásától, aktív részvételétől, együttműködési készségétől, nyitottságától és társas interakcióitól. A diákok tapasztalatai alapján elmondható, hogy a tanulói csoportokban nagyon eltérő volt a kialakult tanulási közeg, több csoportban nagyon jó csoportdinamikai folyamatok voltak jellemzőek, míg néhány csoport esetében nem igazán tudtak jól együttműködni a

résztvevők. A csoportok magas szintű kooperációs képességét szintén elősegítette a diákok magas szintű angol nyelvtudása. Ez fordítva is igaz volt: azokban a csoportokban, ahol egy-egy csapattag alacsonyabb szintű angol nyelvtudással rendelkezett, ott kevésbé volt eredményes a kooperatív tanulás és csapatmunka.

Az oktató szempontjából kihívást jelentett a hallgatók teljesítményének értékelése, hiszen maga a programfeladat és az értékelés merőben eltért egy hagyományos szaknyelvi kurzus feladataitól és értékelési módszerétől. Mivel az oktató a program online óráin nincs személyesen jelen, nem tudja végigkísérni a hallgatók online órai munkáját, ezért a Soliya-tól kapott hallgatói értékeléseket kell elsődlegesen alapul vennie. A Soliya csapata a hallgatók részvételéről, tevékenységéről heti rendszerességgel jelentést küld az oktatóknak, valamint a program végén az alábbi öt szempont szerint értékelik a hallgatók féléves munkáját egy négyponthoz skálán: 1) online órákon való aktivitás, 2) csapattagokkal való interakció, 3) interkulturális kommunikáció, 4) online beszélgetésekben való részvétel, csoportdinamika, 5) nyelvi kompetencia. Az oktató eldöntheti, hogy milyen mértékben veszi figyelembe programkoordinátorok által adott értékelést, valamint hogy milyen egyéb módon értékeli a hallgatók egész féléves munkáját. A PPKE-hallgatók félév végi értékelését az alábbi komponensek adták: facilitátori értékelés (40%), 2-3 oldalas reflexió (30%), szemináriumi órákon való aktivitás, órai megbeszélésben való részvétel (20%), saját hallgatói önértékelés (10%).

Konklúzió

A Soliya Global Connect program egy kiváló nemzetközi kezdeményezés, amelyhez a csatlakozást érdemes a hazai felsőoktatási intézményeknek megfontolni. A programban való részvétellel a magyar hallgatók egy olyan nemzetközi egyetemi hallgatói közösségnek lehetnek a tagjai, melynek tagjai mind elvégezték a Soliya valamelyik oktatási programját. A résztvevők páratlan lehetőséget kapnak 21. századi készségek fejlesztésére, interkulturális kommunikáció gyakorlására, külföldi diáktársakkal való megismerkedésre, digitális és szaknyelvi kompetenciák fejlesztésére és ezzel versenyelőnyhöz jutnak a jövő munkaerőpiacán. A programban való részvétel sem az intézmények, sem a hallgatók számára nem jár költségvonzattal, továbbá a program megszervezése és lebonyolítása viszonylag könnyen kivitelezhető. Az ilyen és ehhez hasonló nemzetközi online tanulási programok színesítik az egyetemi képzést, erősítik az oktatás nemzetközi jellegét, valamint hozzájárulnak az intézmény nemzetközi hírnevének és versenyképességének növeléséhez.

Hivatkozások

- Álvarez-Mayo, C. – Gallagher-Brett, A. – Michel, F. (eds.) (2017): *Innovative language teaching and learning at university: enhancing employability*. Research-publishing.net: Voillans. DOI: <https://doi.org/10.14705/rpnet.2017.innoconf2016.9781908416506>
- Belz, J. (2003): Linguistic perspectives on the development of intercultural competence in telecollaboration. *Language Learning & Technology*. 7/2. 68–99
- Fajt, B. (2019): Aspects of improving 21st century skills in tertiary education: cognitive flexibility and complex problem solving. In: Bocz, Zs. – Besznyák, R. (eds) (2019): *Porta Lingua 2019 Interdiszciplináris megközelítések a szaknyelvoktatásban és – kutatásban*. 19–27. SZOKOE: Budapest
- Guth, S. – Helm, F. (eds.) (2010): *Telecollaboration 2.0. Language, literacies and intercultural learning in the 21st century*. Peter Lang: Bern
- Helm, F. (2015): The practices and challenges of telecollaboration in higher education in Europe. *Language Learning & Technology*. 19/2. 197–217
- Huszár, E. – Wiesenmayer, T. (2018): Telecollaboration at various language levels. In: Bocz, Zs. – Besznyák, R. (eds) (2018): *Porta Lingua 2018 Tudásmegosztás, értékközvetítés, digitalizáció – trendek a szaknyelvoktatásban és -kutatásban*. 249–254. SZOKOE: Budapest
- Kóris, R. (2019a): Három egyetem – két kontinens – egy tanterem: Szaknyelvi kompetenciák fejlesztése nemzetközi interkulturális, interdiszciplináris projekt keretében. In: Bocz, Zs. – Besznyák, R. (eds) (2019): *Porta Lingua 2019 Interdiszciplináris megközelítések a szaknyelvoktatásban és -kutatásban*. 69–77. SZOKOE: Budapest
- Kóris, R. (2019b): Virtuális nemzetközi együttműködése: emelik a képzés színvonalát, erősítik az oktatás nemzetközi jellegét. In: Györpál, Zs. (ed.) (2019): *Nemzetköziesítünk – Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai 02*. Tempus Közalapítvány: Budapest
- Kóris, R. – Guth, S. – Harta, V. (2019): Interkulturális tapasztalat itthon: Virtuális nemzetközi együttműködés a PPKE és egy spanyol egyetem hallgatói között. In: Györpál, Zs. (ed.) (2019): *Nemzetköziesítünk – Felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési jó gyakorlatai 03*. Tempus Közalapítvány: Budapest
- Koris, R. – Oswal, S. K. – Palmer, Z. B. (2020): Internationalizing the communication classroom via technology and curricular strategy: Pedagogical takeaways from a three-way online collaboration project. In: Turner, P. K. – Bardhan, S. – Holden, T. Q. – Mutua, E. M. (eds.) (2020): *Internationalizing the communication curriculum in an age of globalization*. Routledge: New York. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429266126-19>
- Loch, Á. – Pál, Á. (2018): Úton a nemzetköziesítés felé – az ICCAGE project (2015-2017) a nemzetköziesítés szolgálatában. In: Bocz, Zs. – Besznyák, R. (eds) (2018): *Porta Lingua 2018 Tudásmegosztás, értékközvetítés, digitalizáció – trendek a szaknyelvoktatásban és -kutatásban*. 29–40. SZOKOE: Budapest
- Milhauser, K. L. – Rahschulte, T. (2010): Meeting the needs of global companies through improved international business curriculum. *Journal of Teaching in International Business*. 21/2. 78–100. DOI: <https://doi.org/10.1080/08975930.2010.483912>
- O’Dowd, R. (2018): From telecollaboration to virtual exchange: state-of-the-art and the role of UNICollaboration in moving forward. *Journal of Virtual Exchange*. 1. 1–23. DOI: <https://doi.org/10.14705/rpnet.2018.jve.1>
- O’Dowd, R. – Lewis, T. (eds.) (2016): *Online Intercultural Exchange: Policy, Pedagogy, Practice*. Routledge: New York. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315678931>

Török, J. – Ugrai, Zs. (2019): Projekतालapú tananyag a BGE KKK német szaknyelvi csoportjaiban. In: Bocz, Zs. – Besznyák, R. (eds) (2019): *Porta Lingua 2019 Interdiszciplináris megközelítések a szaknyelvoktatásban és -kutatásban*. 223–234. SZOKOE: Budapest

Internetes hivatkozások

European Union, European Commission (2013). European higher education in the world (White Paper 52013DC0499). <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0499:FIN:en:PDF>

European Union, European Commission (2017). Renewed EU agenda for higher education (White Paper 52017DC0247). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>

Soliya website: <https://www.soliya.net>

Soliya Implementation Manual (2019). <https://www.soliya.net/sites/default/files/pdfs/CurriculumOverview.pdf>

World Economic Forum (2016): *New Vision for Education: Fostering Social and Emotional Learning through Technology*. World Economic Forum: Geneva
<https://www.weforum.org/reports/new-vision-for-education-fostering-social-and-emotional-learning-through-technology>